

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – II. ÉVFOLYAM – 33. SZÁM, 2009. AUG. 16.

Szeretett Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

A Tízparancsolat témája izgalmas. Talán épp azért, mert alulértékelt. Nem a tartalma miatt, hanem a szerepe miatt és a tulajdonképpeni mondanivalója miatt. Ha bárkit megkérdeznénk, mi a Tízparancsolat, általában azt kapnánk válaszul, hogy ez a keresztyének alapvető morális kódexe és többnyire a legismer-

sabb megvizsgálása után a Tízparancsolat azonban leleplezi a maga rejtelmait és végül az derül ki, hogy a Tízparancsolat is alapjában véve evangélium és szabadsághoz vezető út.

I. Az első parancsolat

Éppen a szabadságról, szabadulásról beszél az első parancsolat. De vajon parancsolat-e ez a szó szoros értelmében? „Én az Úr vagyok a Te Istened,

Akkor mondta el Isten mindezeket az igéket: Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. Ne legyen más istened rajtam kívül! Ne csinálj magadnak semmiféle istenszobrot azoknak a képmására, akik fenn az égben, lenn a földön, vagy a föld alatt a vízben vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat, mert én, az Úr, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok! Megbüntetem az atyák bűnéért a fiakat is harmad- és negyedézig, ha gyűlölnék engem. De irgalmasan bánok ezerézig azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják parancsolataimat.

2Móz 20,1-6

tebb hármast fogják belőle csak idézni: Ne lopj! Ne paráználkodj! Ne ölj! Igazából csupán ezek ivódtak át a mai társadalmi élet jogszábaiba. Ha pedig ellenkezőleg, buzgó és a Bibliában jártas hívőt kérdeznénk meg felőle, azt is hozzátenné Pál apostol gondolataival egybeesően, hogy a Törvényt Krisztus betöltötte és ahelyett a Szent Lélek vezérli az etikát. Vannak esetek, amikor a Törvényt egyenesen oppozícióba helyezik Jézus evangéliumával, mintegy ellentétes értelmű kifejezésként. Alapo-

aki kivezettek Téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából.“ Ez nem parancsolat, hanem kegyelemhirdetés. És innen indul ki az összes többi dolog, ami ezután következik. Isten a lelegején kijelenti, hogy Ő a mi szabadítónk. A MI Istenünknek nevezi magát. Biztos pontot kínál Önmagában ebben a sokszor kaotikus világban, ahol olykor úgy érezzük, nincs kire támaszkodni. Isten itt úgy mutatkozik be nekünk, annak az emberiségnek, amely valamikor a bűn miatt elhagyta Őt és azóta is újra és újra

képes Őt elhagyni és elfordulni Tőle, hogy mindezek ellenére Ő a mi Atyánk és örökre az akar maradni. Ő teszi meg az első lépést a szüntelen elbukó ember felé, úgy, mint a tékozló fiú atyja, aki már akkor elébe szaladott visszatérő fiának, amikor az még csak félszegen közeledve tétován fontolgatta, milyen bocsánatkéréssel fog fordulni atyjához otthon. Mindig is Isten az, kedves testvéreim, aki elsőként teremti meg a körülményeket ahhoz, hogy hozzáehessünk. És az embernek erre szüksége van. Tudjuk mindannyian, mennyire nehéz még az emberi kapcsolatokban megtenni az első lépést a kibéküléshez, a bocsánatkéréshez, a békesség helyreállításához. Vagy büszkeségünk miatt, vagy kishitűségünk miatt azt mondván, hogy úgyis mindent annyira elrontottunk, hogy nincs is visszaút. Az Úr az első úgymond parancsolatban a szeretét hirdeti mint alapvető kiindulópontot, amely megelőzi összes etikánkat. Ebben látjuk testvéreim, hogy a vallás, a hit középpontja nem abban van, hogy jól viselkedjünk és morálisan feddhetetlenek legyünk, hanem abban, hogy megértsük: morális életünk feltétele az Isten szeretetének megértése és elfogadása.

A második dolog, amely összefügg az Úr szeretetével, a szabadság ajándéka. Csak szabad ember szeretheti és szolgálhatja az Urat. A szabadság fontos életfeltétel. Isten, amikor a maga képére teremtette az embert, szabadnak alkotta őt. Ha mi bármilyen csekély vonatkozásban nem érezzük magunkat szabadnak, az mindig megmutatkozik életünk, gondolkodásunk bizonyos el-

ferdülésében. Vannak, akik nem értik és ezért nem is értékelik a szabadságot. Azt mondják, meghunyászkodva, megtagadva magukat, hogy bármilyen feltételek között tudnak élni. Valameddig ez lehetséges, de egy idő után minden ember érzi, hogy így nem boldog. Nem véletlenül született annyi ének, vers, irodalmi mű szabadság utáni vágyból. Épp a magyarok azok, akiknek a történelmére a szabadságharc a jellemző. A szabadság utáni vágy oly hatalmas, hogy történelmet megváltoztató forradalmak támadtak évezredek folyamán. A szabadságharcok képesek voltak tömegeket összekötni. Annyira mozgató, életet előremozdító erő ez, hogy a szabadságot nem lehet alulértékelni. Mindannyiunkban megvan a szabadság iránti vágyódás. A kis serdülő fiútól kezdve, aki a motorbiciklin kíván egyedül száguldozni, folytatva a keményen dolgozó emberrel, aki sóvárog vajh csak egy kis pihenés után is, a tanulni vágyó emberrel, akit a politikai rendszer nem enged kibontakozni és menni az álmai után, egészen a valamelyik elnyomott, sanyargatott népig valahol Afrikában, ahol az igazságtalanságok, megtorlások napirenden vannak. Nem beszélve azokról, akik rabszolgái valami szenvedélynek és emiatt szociális izolációba kerültek. A nem-szabadságnak különböző formái vannak, de ettől függetlenül, bárminemű korlátozás mindig fájdalmas és kínzó. Az egyik legkínzóbb fajta még a Miatyánk kérésébe is bele van foglalva: „Szabadíts meg minket a gonosztól“. Bizony, mindnyájan vágyunk a szabadság, a felszabadulás után, bár

itt-ott nem is tudatosítjuk. És ilyenkor, ezen a ponton ismét előlép az Úr, hogy felkínálja azt. Ismét hirdeti, hogy nem csak hogy szeret, hanem a szeretete abban nyilvánul meg, hogy meg tud szabadítani. Hogy meg tudja adni és meg is adja a boldog életfeltételeket. Hogy egyedül Ő az, Akinél megtalálhatjuk azt a felszabadult állapotot, amelyben igazi emberként élhetünk. Látjuk testvéreim, hogy már itt mennyire megváltozhat a Dekalógus értelmezése. Nem a szigorú Isten követelményei ezek, nem egy tökéletes lelki profil feltétele, hanem evangélium.

II. A többi „parancsolat”

Térjünk vissza Izraelhez és a körülményekhez, amelyben a Tízparancsolat született. E nép sokáig Egyiptom sanyargatása alatt élt. Tudjuk, hogy főleg kemény rabszolgai munkára, főleg építkezés során alkalmazták. Nem volt semmi joguk, méltóságuk, nem volt vallásuk, nem érvényesülhettek kívánságuk szerint. A hitük pedig ilyen körülmények között szintén kaotikus lehetett. Lehetetlen ugyanis olyan környezetben, ahol idegen vallás, idegen értékek uralkodnak, sterilnek maradni. Azaz érintetlenül maradni az egyiptomi kultusz közepette. Hiszen minket is sok minden világi hatás fertőz, ideológia és minden más egyéb, ami a médiák által hirdetik. Gondolom, az Izraeliták között is voltak olyanok, akik sanyargatott helyzetükben sok mindent hívtak segítségül, és az egyiptomi panteosz bizony nagy választékot kínált. Látjuk, hogy a korlátozás, a „nem szabadság”, lelki zi-

látsághoz is vezet. Ha az ember a maga bajában már nem tud kihez fordulni, mindenfélét kitalál, amibe belekapaszkodhatna. Ilyenkor vagy elfogad valami istenséget, filozófiát – a mai korban például igen népszerű a keleti filozófia vagy a new age gondolatai. Izraelről pedig tudjuk, hogy az idegen istenekhez való gyakori fordulása sokáig nagy problémát jelentett számukra. Ezért mondja az Úr az első parancsolatban, valamint a másodikban: „Ne legyenek más isteneid én előttem. Ne csinálj magadnak faragott szobrokat”. Isten, aki a szabadságot adta, nem akarja, hogy ismét, önkéntesen, hitetlenségből, kételyek miatt ismét valaminek a szolgásgába ejtsük magunkat. Mi is az idegen isten? Minden, amitől elszántan, makacsul életünk megoldását várjuk, amitől boldogságunkat várjuk egészen oly mértékben, hogy annak alárendeljük életünket, annak hozunk áldozatot. Már kliséként hangzik, de mégis felsoroljuk a példákat: a pénz, a személyes hatalmunk gyakorlása valaki máson, a szépség-kultusz, az egó, a túlzott műveltség és az emiatti elismerésvágy, gyermekeink, az evés-ivás, szexualitás. Hiszen az ismert régi istenek épp ezeknek voltak a megtestesítői: Afrodité – szerelem, szexualitás, szépség. Zeusz: hatalom. Árész: hatalom, uralkodás, sanyargatás. Athéné: műveltség, Dágon: jó termés, jóllakottság, bővölködés. Ha valaki ilyen tulajdonságokat, javakat akart, akkor mindig ahhoz a megfelelő bálványhoz imádkozott, annak hozott áldozatokat. De nem csak azért imádták az isteneket az emberek, mert valamit akartak, hanem azért is, mert valamitől

féltek. Sok isten a természet erőit jelképezte. Az áradást, vihart... ha tehát a természet erőit akarták befolyásolni, megint csak a megfelelő istennek kellett áldozatot bemutatni. Ebből látjuk, hogy az idegen istenek imádását a félelem jellemezte és a babonás hit. Ha tehát az Úr azt parancsolja: „Ne legyenek más isteneid rajtam kívül, és ne csinálj magadnak faragott szobrokat és ne imádd azokat“, azzal azt hirdeti: nem kell félned, nem vagy kiszolgáltatva a természeti erők játékának, sem pedig más hatalomnak, sőt, mindent, amit kívánsz, egyedül nálam találsz meg. Nem a féltékeny Úr kijelentése ez, aki nem tűri mások hatalmát, ahogy némelyek magyarázzák, hogy itt tulajdonképpen az ókori Él istenség harcol az istenek közötti hegemóniáért, hanem Isten itt ismét az ember javát keresi és kívánja.

III. Parancsolat vagy a státusz megváltoztatása?

Utolsó gondolatként pedig emeljük ki talán a legérdekesebb dolgot, amely összefügg a Tízparancsolattal. Az eredeti szövegben egyetlen parancsolat sincs leírva parancsoló módban, hanem jövő időben. A dekalógust inkább így lehetne fordítani, illetve értelmezni: Én vagyok a szabadítód, EZÉRT nem fogsz már lopni, paráználkodni stb. Mert Én Téged szabaddá tettem, visszaadtam emberi méltóságodat, ezért Te képes leszel arra, hogy hasonlóképpen, az én Lelkem szerint élj és cselekedj. Megváltoztattam a státuszodat, helyzetedet, Veled élek és annak az a jele, ismérve, hogy a kőtáblán leírtak szerint élsz. A Tízparancsolat tehát, testvéreim, nem csak hirdetés,

hanem program, amely szerint boldogan és békességben élhet az ember. Ez egy olyan rend, amely harmóniát teremt. Ezért mondhatja a zsoltáros: Gyönyörködöm a Te Törvényedben (Zsolt. 118.)

IV. Krisztus és a Törvény

Ám tegyük fel a kérdést: miért mondja az Újszövetség, Pál apostol, hogy a Törvény csak vezérlő mester volt Krisztusig? Pál minden bizonnyal nem magát a Törvényt értette, hanem azt, hogy egészen addig a törvény áthágása halált jelentett, Krisztusban viszont eltöröltetett a bűn miatti büntetés, mármint az örök kárhozat. Maga Jézus pedig úgy beszélt a Törvényről, hogy nem eltörölni jött azt, hanem betölteni. Azaz megmutatni nekünk, milyen az olyan élet, amelynek a Tízparancsolat a vezérlő elve. Fontos megemlíteni, hogy maga a Tóra, a Törvény szó a héber JRH gyökből származik, ami azt jelenti: mutatni, utat mutatni, tehát a Tóra útmutatás ahhoz, hogyan lehet úgy élni és olyan élményekhez jutni, mint valaha Ádám és Éva paradicsomban. De Jézus még más értelemben is betöltötte a Törvényt, éppen abban az értelemben, ahogyan Pál beszélt róla: betöltötte azon igazság szempontjából is, hogy a Törvény áthágása magával hozza a büntetést. Jézus ezt a büntetést magára vállalta. Nem lehet csodálkozni azon, hogy Isten igazsága ilyen. Hogyha azt mondjuk, hogy a Tóra a helyes élet rendje, akkor mindent, ami vele nem egyező, el kell távolítani. Úgy, mint a polyvát, úgy, mint a virágról az elszáradt leveleket. Sajnos Isten semmit, ami Vele nem egyező, magától értetődően

nem fogadhat el. Jézus ezért halt meg. Tudván, hogy képtelenek vagyunk e rend betartására, magára vette a Törvénynek ezt az ijesztő oldalát. Jézus betöltötte a Törvényt, ami pedig azt jelenti, hogy Ő volt a Tízparancsolat evangéliumának a tetőpontja, amelyben kicsúcsosodott Istennek az

elesett, bukott emberiséget megmentő kegyelmes programja. Örök hála legyen Neki érte.

Ámen.

(Elhangzott 2009. augusztus 9-én,
Š.A. igehirdetésén)

A Csehországi Együttélés Politikai Mozgalom
Magyar Nemzeti Tagozata
tisztelettel meghívja Önt, kedves családját, barátait és ismerőseit
SZENT ISTVÁN-NAPI MEGEMLÉKEZÉSÉRE,
melyre **2009. augusztus 20-án 17,00 órai kezdettel**
kerül sor a „Dudás Csárda“ vendéglőben (Výstupní 22, Prága 10).

TÁRSRENDEZŐK:

*A Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének Prágai Alapszervezete,
Csehországi Magyar Gazdasági Társulat, Görgey Artúr Társaság, Csehországi
Magyar Orvosok Társulata, Prágai Magyar Református Gyülekezet*

A Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége
szeretettel meghívja Önt, kedves családját, barátait, ismerőseit a
2009. augusztus 28 – 30. (péntek – vasárnap)

között Koutyban megrendezendő

MŰVELŐDÉSI TÁBORBA

JELENTKEZÉS:

telefonon, írásban legkésőbb 2009. augusztus 21-ig
CsMMSz, K Botiči 2, 101 00 Praha 10 Telefon: 271 746 932,
mobil: 777 944 650, e-mail: csmmsz@mbox.vol.cz

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 17.00-tól (a nyári időszakban) a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban. Istentisztelet alatti **gyermekmegőrzés/vasárnapi iskola** az 1. emeleti klubhelyiségben. A gyerekeket az istentiszteleti alkalom előtt egy nappal be kell jelenteni a 723/960913-as telefonszámon.

Bibliaóra: Az istentiszteletet követően, kb. 18.00-tól (a nyári időszakban).

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnájában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

– A gyülekezeti terem épületében történő felvonócsere miatt **augusztus hónapban az istentiszteleti alkalmak a szokott időben, de a templomban lesznek megtartva.** Kérjük közölje ezt a hírt az istentiszteleti alkalmakra készülő ismerőseivel.

– Augusztus 15-én telik le a prágai lelkeszi állásra SzRKE által kiírt pályázat.

Hordozzuk imádságban ezt az ügyet!

– Augusztus 18-24. között kerül megrendezésre az **Egyházzenei Hét.** Az egyhetes alkalomnak, amelyen gyülekezetünk énekkarának nagy része **is részt vesz,** a Tahí Református Konferenciaközpont ad helyet. „Az éneklő gyülekezetekhez az énekelni szerető családokon keresztül vezet az út.” – áll a Hargita Péter és Tömöl Gabriella neve által fémjelzett, családokat megszólító meghívón. A tábor lelki vezetője Csuka Tamás lesz.

– Debrecen Városa és a Tiszántúli Református Egyházkerület a 40. Virágkarnevál alkalmából **közös kompozícióban emlékezik meg a május 22-i Alkotmányozó Zsinat és Hálaadó Ünnepe történelmi eseményéről.** A virágkompozíció összeállítására gyülekezetünk visszajelzését is várják.

WITZ

Egy előadás után a csodadoktor gyakorlatban is be akarja mutatni képességeit. Odamegy az egyik emberhez:

– *Látom, sánta vagy. Most dobd el a botodat és járj!*

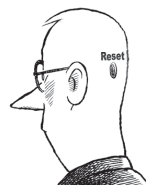
Odamegy egy másikhoz:

– *Mi a bajod?*

– *Pösze vagyok.*

– *Most beszélj ... hibátlanul!*

– *Eleszett a szánta.*

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Maď. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP